

EIDSVOLL
KOMMUNE

Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Vedtatt dato:

11.6.2024

Revidert dato:

[00.00.00]

Vår ref.:

24/703

Virksomhet/avdeling:

Helse og mestring

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
2. Regelverk	4
3. Målsetting	4
4. Handlingsdel - tiltak	5
5. Retningslinjer for innvilgelse av salgs- og skjenkebevillinger i Eidsvoll kommune	6
5.1 Alminnelige bestemmelser	6
5.1.1 Prinsipper for vurdering av søknader	6
5.1.2 Definisjoner.....	6
5.1.3 Bevillingsperioden	6
5.2 Reklame	7
5.3 Skjenkebevilling.....	7
5.3.1 Innvilgelse av alminnelig skjenkerett.....	7
5.3.2 Innvilgelse av utendørs skjenkerett.....	7
5.3.3 Virksomheter som ikke innvilges alminnelig skjenkebevilling	8
5.3.4 Skjenkebevilling for enkeltanledninger	8
5.3.5 Vilkår knyttet til skjenkebevillinger	8
5.3.6 Bevillingsgebyr for skjenkebevillinger.....	8
5.4 Salgsbevilling.....	9
5.4.1 Innvilgelse av salgsbevilling for alkoholholdig drikk	9
5.4.2 Nettsalg	9
5.4.3 Vilkår knyttet til salgsbevillinger.....	10
5.4.4 Bevillingsgebyr for salgsbevilling.....	10
5.5 Formelle krav til søknaden	10
5.5.1 Krav til søknad om alminnelig salgs- og skjenkebevilling	10
5.5.2 «Ansvarlig vertskap» - skjenkebevilling.....	10
5.5.3 Tilleggsdokumentasjon ved søknad om skjenkebevilling.....	11
5.5.4 Krav til vedlegg ved søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning	11
5.6 Ikrafttredelse	11

6. Saksbehandling	11
6.1 Oversikt over vedtakskompetanse	11
6.1.1 Kommunestyret vedtar:	11
6.1.2 Hovedutvalg for helse og mestring vedtar:.....	12
6.1.3 Kommunedirektøren er delegert myndighet til å avgjøre:	12
6.2 Søknad	12
6.3 Saksbehandlingstid	12
6.4 Drift i overgangsperiode	12
6.5 Klageadgang	13
7. Salgs- og skjenketider	13
7.1 Regelverk	13
7.2 Salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1	13
7.3 Skjenketider.....	13
8. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger	13
8.1 Salgs- og skjenkekontroller	13
8.2 Internkontroll.....	14
9. Sanksjonsreglement	14
9.1 Retningslinjer for sanksjoner ved brudd på regelverket.....	14
9.2 Prikkbelastningsordningen	15
9.3 Brudd som ikke reguleres av prikkbelastningsordningen.....	17
10. Referanser	17

1. Innledning

Alkoholoven § 1-7d pålegger Eidsvoll kommune å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. En alkoholpolitisk handlingsplan skal angi de alkoholpolitiske målene kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, samt de virkemidlene som skal tas i bruk for å nå målene. I tillegg til alkoholoven, sentrale og lokale forskrifter og retningslinjer er planen et sentralt styringsdokument for kommunens alkoholpolitikk. Handlingsplanen vedtas av kommunestyret i begynnelsen av hver valgperiode og gjelder for fire år av gangen.

Alkoholoven gir kommunene ansvaret for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, samt å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik. Som forvalter av denne myndighet har kommunen ansvar for et saksområde med mange ulike og til dels motstridende interesser. Helse- og sosialpolitiske hensyn og næringspolitiske hensyn skal søkes ivaretatt på best mulig måte. Gjennom den alkoholpolitiske plan skal kommunen legge til rette for en helhetlig og samlet alkoholpolitikk og en forutsigbar saksbehandling fra kommunens side.

2. Regelverk

Følgende lover og forskrifter setter rammer og gir føringer for den alkoholpolitiske handlingsplanen:

- Lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk (heretter omtalt som alkoholoven)
- Forskrift av 8.juni 2005 nr.538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (heretter omtalt som alkoholforskriften)
- Lov av 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (heretter omtalt som serveringsloven)
- Forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker for Eidsvoll kommune (FOR 2013-04-30-1318)

3. Målsetting

Alkoholovens formål er formulert i alkoholoven § 1-1. Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter alkoholoven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Alkoholoven har også andre bestemmelser hvor formålet er å hindre økonomisk kriminalitet, narkotikaomsetning og diskriminering.

Folkehelsesloven § 4 bestemmer at kommunen skal fremme befolkningens helse og bidra til å forebygge sykdom, skade eller lidelse, og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Kommunen skal videre iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, som tiltak knyttet til skader og alkoholbruk, jf. § 7.

Alkohol er et sosialt rusmiddel som innebærer nytelse og glede for mange, men ved uforsvarlig bruk fører alkohol til både helsemessige og sosiale skadevirkninger. I samsvar med dette har kommunen ansvar for å sørge for at omsetning av alkohol skjer på forsvarlig vis og innenfor lovverkets rammer. Kommunens bevillingspolitikk skal dermed balansere hensynene til en mest mulig fri næringsvirksomhet og å begrense skadevirkninger.

Kommunen ønsker at alle seriøse aktører skal ha mulighet til å etablere seg, og ønsker å gi disse gode og forutsigbare rammebetingelser. Samtidig er det fokus på kontroll av bransjen med henblikk på brudd på alkohollovens bestemmelser og svart økonomi.

Eidsvoll kommunes målsettinger for alkoholpolitikken er dermed som følger:

- Ansvarlige aktører under offentlig kontroll, for å sikre forebygging og skadebegrensning.
- Være forutsigbar, tydelig og tilgjengelig for næringslivet og øvrige aktører.
- Skape gode holdninger blant barn, unge og foreldre.
- Videreføre og videreutvikle rusfrie fritidstilbud/samlingssteder for barn og unge.
- Sikre forsvarlig saksbehandling av søknader fra salgs- og skjenkesteder.
- Sikre at salgs- og skjenkesteder overholder regelverk.
- Sikre at alkohol omsettes og brukes i lovlige former.
- Skape forutsigbarhet for eksisterende og nytt næringsliv.

4. Handlingsdel - tiltak

Alle søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk skal behandles i overensstemmelse med de alkoholpolitiske retningslinjer som er uttrykt i handlingsplanens punkt 5.

Retningslinjene er hovedtiltaket for å sikre en forsvarlig alkoholpolitikk. Alkoholpolitisk handlingsplan må ses i sammenheng med plan for kommunalt rusarbeid og næringspolitisk plan.

5. Retningslinjer for innvilgelse av salgs- og skjenkebevillinger i Eidsvoll kommune

5.1 Almennelige bestemmelser

5.1.1 Prinsipper for vurdering av søknader

Søknader om salgs- eller skjenkebevilling skal avgjøres i tråd med alkoholoven og bestemmelser gitt i medhold av denne, herunder bl.a. krav til vandel. Søknadene skal i tillegg vurderes i lys av vedtatte prinsipper og målsettinger fastsatt i Eidsvoll kommunes alkoholpolitiske plan.

Alkoholoven legger opp til høy grad av kommunalt selvstyre innenfor rammene av lov og forskrift. Den enkelte kommune har stor selvstendighet ved fastsettelse av retningslinjer som legges til grunn ved behandling av søknader om bevilling. Alle hensyn som fremmer alkoholovens formål er relevante, men kommunens avgjørelse skal være alkoholpolitisk saklig og kommunens saksbehandling må ikke være vilkårlig. Ved forskjellsbehandling skal denne begrunnes, den må kunne fremme lovens formål og ikke innebære favorisering eller myndighetsmisbruk.

5.1.2 Definisjoner

- Alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol.
- Alkoholsvak drikk: drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

5.1.3 Bevillingsperioden

Det kan gis alminnelig salgs- eller skjenkebevilling for inntil fire år av gangen med opphør senest 30. september året etter nytt kommunestyre tiltrer jf. alkoholoven § 1-6.

Salgs- eller skjenkebevilling kan også gis for en tidsbegrenset periode, for en bestemt del av året, eller for enkeltanledning.

Alkoholoven § 1-6 åpner for at bevillinger ikke opphører, men gjelder videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Forutsetningen for dette er at kommunen har gjennomgått den alkoholpolitiske handlingsplanen i forbindelse med ny kommunestyreperiode.

Forutsatt at Eidsvoll kommune har gjennomgått den alkoholpolitiske handlingsplanen ved ny kommunestyreperiode, vil eksisterende salgs- og skjenkebevillinger gjelde videre for fire nye år uten ny søknad.

I følgende tilfeller må det likevel søkes om ny bevilling:

- Ved eierskifte
- Brudd på vilkår som gitt i vedtak for bevilling
- Tildelt prikkbelastning
- Uttalelse fra politiet om uro, bråk eller andre forhold ved eller i virksomheten
- Vandelsanmerkninger

5.2 Reklame

I henhold til alkoholloven er all reklame for alkoholholdig drikk forbudt. Reklameforbudet er medienøytralt og favner vidt, og gjelder også bruk av reklame i sosiale medier som Facebook, Twitter m.v.

Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

5.3 Skjenkebevilling

5.3.1 Innvilgelse av alminnelig skjenkerett

Skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til spisesteder, hoteller, kaféer, diskoteker, puber, selskapslokaler og institusjoner etter en konkret vurdering av følgende momenter:

- Driftsprofil vurdert opp mot kommunens alkoholpolitiske målsettinger.
- Beliggenhet - særlig sett i forhold til barns oppvekstmiljø, nærhet til boligområder og sentrumsfunksjoner og trafikale forhold m.m.
- Målgruppe.

5.3.2 Innvilgelse av utendørs skjenkerett

Utendørs skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1,2 og 3 kan gis i tilknytning til et lokale eller en virksomhet som er innvilget tilsvarende skjenkebevilling, etter en konkret vurdering av følgende momenter:

- Ro- og ordensmessige hensyn
- Trafikk, tilgjengelighet og hensyn til fri ferdsel

Ved utendørs skjenkerett forutsettes det inngått avtale med grunneier/utleier om bruksrett. Utendørs skjenkeareal skal som hovedregel fysisk avgrenses med gjerder eller annet som omslutter hele skjenkearealet.

Skjenketiden utendørs kan begrenses dersom ro- og ordensmessige hensyn og/eller hensyn til omkringliggende naboer tilsier dette.

5.3.3 Virksomheter som ikke innvilges alminnelig skjenkebevilling

Ingen virksomhetstyper skal nektes å få vurdert søknad, men hensynene som følger av 5.3.1 og 5.3.2 må være gjeldende for alle søknader om skjenkebevilling.

5.3.4 Skjenkebevilling for enkeltanledninger

- Skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan, etter en konkret vurdering basert på de momenter som er angitt i handlingsplanens pkt. 5.3.1 og 5.3.2, innvilges for innendørs og/eller utendørs skjenking til enkeltanledning jf. alkoholoven § 1-6, ambulerende bevilling til lukkede selskap jf. alkoholoven § 4-5, eller til utvidelse av alminnelig skjenkebevilling for en enkeltanledning jf. alkoholoven § 4-2.
- Skjenketiden kan utvides for en enkeltanledning, jf. alkoholoven § 4-4, men ikke utover skjenketid som er fastsatt i lokal forskrift.
- Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledning til arrangementer som har barn og ungdom som hovedmålgruppe.
- Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledninger til arrangementer på kommunens grunnskoler eller barnehager.

5.3.5 Vilkår knyttet til skjenkebevillinger

Det kan med hjemmel i alkoholoven § 4-3 stilles vilkår knyttet til skjenkebevillinger. Følgende vilkår bør i særlig grad vurderes:

- Dersom bevillingshavers lokaler blir benyttet til særskilt arrangement som har et slikt omfang og en slik karakter at det kan medføre ro - og ordensmessige problemer, skal bevillingshaver påse at melding om arrangementet sendes til politiet.
- Virksomheten skal stille godkjente ordens vakter i samsvar med krav fra politiet
- Krav om at lokalene/arealet er godkjent av andre offentlige myndigheter og/eller grunneier mht. den planlagte bruken.
- Ved større arrangement kan det stilles vilkår om bruk av vakthold og utarbeiding av risikoanalyse før bevilling gis, og krav om at godkjenning fra politi er innhentet før bevillingen kan benyttes.
- Ved åpne enkeltarrangement rettet mot en ung målgruppe kan det settes vilkår om aldersgrense for inngang.

5.3.6 Bevillingsgebyr for skjenkebevillinger

Bevillingsgebyr fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Eidsvoll kommune innkrever gebyr i medhold av de til enhver tid gjeldende satser i alkoholoven og

forskrift. Bevillingshavere skal hvert år innen 1.april sende inn revisorbekreftet omsetningsoppgave til kommunen.

Gebyr for skjenkebevilling for enkeltanledning innkreves i henhold til de til enhver tid gjeldende satser etter alkoholloven og forskrift. Gebyr for ambulerende bevilling utstedes fortløpende av kommunen.

5.4 Salgsbevilling

5.4.1 Innvilgelse av salgsbevilling for alkoholholdig drikk

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan innvilges til dagligvareforretninger, bryggerier og øl- og brusutsalg. I tillegg til å oppfylle alkohollovens krav skal det foretas en konkret vurdering av følgende momenter:

- Driftsprofil vurdert opp mot kommunens alkoholpolitiske målsettinger
- Beliggenhet, sentrumsfunksjoner og trafikale forhold m.m

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan innvilges til AS Vinmonopolet etter en konkret vurdering av følgende momenter:

- Kommunens alkoholpolitiske målsettinger
- Beliggenhet, trafikk- og ordensmessige forhold og lokalmiljøet for øvrig

5.4.2 Nettsalg

I Eidsvoll kommune kan det gis bevilling for salg alkoholholdig drikk gruppe 1 til dagligvarebutikker og spesialbutikk for øl, både butikksalg og nettbasert salg. Følgende gjelder for nettbutikker:

- Alkoholholdig drikk skal ikke ekspederes med mindre bestillingen inneholder fullstendige opplysninger om kjøpers navn, adresse og alder jf. alkoholforskriften § 3-5.
- Salg eller utlevering av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikke gruppe 1 må ikke skje til person under 18 år selv om vedkommende viser fram skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre. Ansatte har ved tvil om alder rett og plikt til å kreve legitimasjon jf. alkoholforskriften § 2-4.
- Kjøper skal være registrert med navn, adresse og alder.
- Ved utkjøring/levering må kunden kvittere for å ha mottatt alkoholholdige varer og leveringstidspunkt skal registreres. Ved tvil om alder, skal legitimasjon sjekkes og persondata noteres ned.
- Åpenbart påvirkede personer får ikke utlevert alkoholholdige varer.
- Kjøreliste som inneholder legitimasjonsopplysninger lagres i en egen mappe som skal være tilgjengelig ved kommunens kontroll.

5.4.3 Vilkår knyttet til salgsbevillinger

Det kan med hjemmel i alkoholloven § 3-2 stilles vilkår for bevillingen. Følgende vilkår kan i særlig grad vurderes:

- Det kreves at lokalene/arealet er godkjent av andre offentlige myndigheter og/eller grunneier m.h.t. den planlagte bruken.
- Salgsstedet skal ha god informasjon om aldersgrenser, legitimasjonsplikt og salgstider, samt en plassering der alkoholfri og alkoholholdig drikk ikke kan forveksles.

5.4.4 Bevillingsgebyr for salgsbevilling

Bevillingsgebyr fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Eidsvoll kommune innkrever gebyr i medhold av de til enhver tid gjeldende satser i alkoholloven og forskrift.

Bevillingshavere skal hvert år innen 1. april sende inn revisorbekreftet omsetningsoppgave til kommunen.

5.5 Formelle krav til søknaden

5.5.1 Krav til søknad om alminnelig salgs- og skjenkebevilling

Følgende dokumentasjon må følge med søknaden:

- Plantegning over salgs- eller skjenkeareal, innendørs og evt. utendørs
- Firmaattest
- Utskrift fra aksjeeierbok (ikke ved enkeltpersonforetak)
- Adkomstdokumenter som viser at søkende virksomhet har adkomst til lokalene/utearealene - leiekontrakt, grunneiers tillatelse eller skjøte
- Bekreftelse som viser at stedet er godkjent for drift av serveringssted i h.t. gjeldende reguleringsbestemmelser - kopi av brukstillatelse/ferdigattest fra bygningsmyndighetene
- Dokumentasjon på beståtte kunnskapsprøver om alkoholloven for styrer og stedfortreder
- Bekreftelse på at styrer og stedfortreder er ansatt på stedet eller arbeider i virksomheten i kraft av sin eierstilling

5.5.2 «Ansvarlig vertskap» - skjenkebevilling

For å øke kompetansen hos ansatte i skjenkebransjen, er det av Helsedirektoratet utviklet et e-læringskurs, «Ansvarlig vertskap», som gir kunnskap om regelverk og situasjonshåndtering for dem som jobber i utelivsbransjen. Ansvarlig vertskap handler om å bidra til et trygt og hyggelig uteliv og forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser. Eidsvoll kommune vil kreve at

både styrer og stedfortreder for ny skjenkebevilling har gjennomført og bestått e-læringskurset, «Ansvarlig vertskap» på Helsedirektoratets nettside.

5.5.3 Tilleggsdokumentasjon ved søknad om skjenkebevilling

Ved søknad om skjenkebevilling skal det også vedlegges:

- Konseptbeskrivelse – herunder type virksomhet, meny, målgruppe
- Beskrivelse av organisering (internkontroll) knyttet til overholdelse av alkohollovens bestemmelser; herunder evt. aldersgrense og/eller planer for vakthold

5.5.4 Krav til vedlegg ved søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning

- Konseptbeskrivelse – type arrangement, program, målgruppe
- Beskrivelse av organisering (internkontroll) knyttet til overholdelse av alkohollovens bestemmelser; herunder rutiner for overholdelse av aldersbestemmelsene, aldersgrense og planer for vakthold
- Tegning over plassering av skjenkeareal ved utendørs arrangement
- Ved større arrangement: Kopi av søknad eller godkjenning fra politi og/eller grunneier

5.6 Ikrafttredelse

Retningslinjer for innvilgelse av salgs- og skjenkebevillinger i Eidsvoll kommune gjøres gjeldende fra og med det tidspunkt alkoholpolitisk plan 2024-2028 er vedtatt.

6. Saksbehandling

6.1 Oversikt over vedtakskompetanse

6.1.1 Kommunestyret vedtar:

- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Søknader om fornyelse av salgs- eller skjenkebevilling for kommende fire års periode
- Retningslinjer om at alle eller noen salgs- og skjenkebevillinger skal løpe videre i inntil fire år uten fornyelse

6.1.2 Hovedutvalg for helse og mestring vedtar:

- Søknader om nye salgs- og skjenkebevillinger
- Inndragning av en salgs- eller skjenkebevilling i henhold til alkoholoven § 1-8
- Søknader om skjenkebevillinger for en bestemt del av året eller utvidelse av skjenkearealet for en enkeltanledning

6.1.3 Kommunedirektøren er delegert myndighet til å avgjøre:

- Endring av en salgs- eller skjenkebevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid
- Søknader om utvidelse av skjenketiden for enkeltanledning, dog ikke utover skjenketid fastsatt i lokal forskrift
- Søknader om skjenkebevilling til en enkeltanledning eller lukket selskap, jf. alkoholoven § 4-5
- Søknader om godkjenning av skifte av styrer og stedfortreder for styrer ved eksisterende salgs- og skjenkesteder i bevillingsperioden
- Fastsettelse av bevillingsgebyr i samsvar med alkoholoven med forskrifter

6.2 Søknad

Søknadsskjema for salgs- eller skjenkebevilling finnes på Eidsvoll kommunes hjemmesider. Nærmere krav til vedlegg framkommer ovenfor av pkt.5.5.

6.3 Saksbehandlingstid

Ved søknad om alminnelig salgs- eller skjenkebevilling og etter konkret avgjørelse for bevilling for enkeltanledninger, innhenter kommunen vandelsuttalelse fra andre offentlige myndigheter. For saker som skal fremmes til politisk behandling for avgjørelse må det forventes en saksbehandlingstid på inntil 3 måneder. Ved fornyelse av salgs- og skjenkebevillinger for ny 4 års periode er saksbehandlingstiden normalt 4-6 måneder. Behandlingstiden kan bli lengre hvis andre offentlige myndigheter har bemerkninger til vandelen eller søknaden endres i behandlingsperioden. Dersom Eidsvoll kommune har gjennomgått den alkoholpolitiske handlingsplanen ved ny kommunestyreperiode, vil eksisterende salgs- og skjenkebevillinger gjelde videre uten ny søknad for ny 4 års periode, se pkt. 5.1.3. Søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning behandles normalt innen 14 dager.

6.4 Drift i overgangsperiode

Ny eier kan drive på tidligere eiers bevilling i en overgangsperiode på inntil tre måneder, eventuelt fire måneder dersom kommunen gir tillatelse. Retten til å drive etter alkoholovens overgangsordning, jfr. § 1-10, forutsetter at kommunen som bevillingsmyndighet er underrettet og at det søkes om ny salgs- eller skjenkebevilling uten grunnnet opphold og senest innen 30 dager etter overdragelse.

6.5 Klageadgang

Vedtak om salgs- og skjenkebevilling kan med hjemmel i alkoholoven § 1-16 påklages til Fylkesmannen. Klagefrist er etter forvaltningsloven 3 uker etter at virksomheten har mottatt underretning om vedtak. En klage må være skriftlig, undertegnet, nevne det vedtak det klages over samt den endring som ønskes. Klagen sendes til Eidsvoll kommune. Kommunen har anledning til å revurdere sitt vedtak, men dersom dette ikke skjer sendes klagesaken over til Fylkesmannen som rette klageinstans.

7. Salgs- og skjenketider

7.1 Regelverk

Salgs- og skjenketider for virksomheter som selger alkohol i Eidsvoll kommune er regulert i alkoholoven §§ 3-7 og 4-4, samt forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdig drikk, Eidsvoll kommune, FOR-2024-06-11-953. Forskriften trådte i kraft 20. juni 2024.

7.2 Salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1

Salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1 reguleres av den til enhver tid gjeldende forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker for Eidsvoll kommune.

7.3 Skjenketider

Skjenketider reguleres av den til enhver tid gjeldende forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker for Eidsvoll kommune.

8. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

8.1 Salgs- og skjenkekontroller

Etter alkoholoven § 1-9 har kommunen ansvaret for kontroll med salgs- og skjenkesteder. Alkoholoven § 1-8 og alkoholforskriften kapittel 10 regulerer inndragning av salgs- og skjenkebevillinger.

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk og vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å forhindre at alkoholoven, vilkårene for bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig

brytes. Dersom loven, vilkår eller forskrifter brytes, skal kontrollene danne grunnlag for eventuelle sanksjoner som advarsler (tildeling av prikker) eller inndragning. Følgende forhold står sentralt ved utøvelsen av kontrollen i kommunen:

- At aldersbestemmelsene overholdes
- At det ikke forekommer salg og skjenking til åpenbart berusede personer

- At salgs- og skjenketider overholdes
- Bevillingshaveres internkontrollsystem
- Veiledning i alkohollovens bestemmelser og lokale forskrifter

Eidsvoll kommune har gjennom Øvre Romerike innkjøpssamarbeid (ØRIK), inngått avtale med et privat kontroll-selskap til å foreta kontrollene. Stedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier, men minimum én kontroll pr. sted pr. år, og i snitt tre ganger så mange kontroller som antall salgs- og skjenkesteder. Kontrollene kan foretas anonymt eller åpent. Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk på stedet. Dersom det avdekkes brudd ved kontrollen, vil salgs- eller skjenkestedet innen én uke motta kopi av kontrollrapporten fra skjenkekontrolløren, med anledning til å uttale seg innen to uker.

Veileder i salgs- og skjenkekontroll (IS-2038) gir føringer for hvordan kontroll-selskapet skal utføre kontrollene.

8.2 Internkontroll

Internkontroll handler om salgs- eller skjenkestedets interne styring og egen kontroll av den daglige salgs- eller skjenkevirksomheten. Internkontrollen innebærer at de ansvarlige for virksomheten skal:

- Ha oversikt over bevillingsvedtak, relevant lovverk og lokale retningslinjer
- Sørge for at de ansatte har kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten
- Ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan ansvar og oppgaver er fordelt
- Ha rutiner som sikrer overholdelse av regelverket
- Ha rutiner som forebygger, avdekker og retter opp avvik
- Foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen

Veileder for internkontroll (IS-1337) angir grunnleggende krav til et internkontrollsystem. Internkontroll alkohol inngår i oppdraget til skjenkekontrollørene. Internkontroller er alltid åpne, og skal som hovedregel avtales på forhånd og utføres på dagtid.

9. Sanksjonsreglement

9.1 Retningslinjer for sanksjoner ved brudd på regelverket

Reaksjonsform og nivå fastsettes etter en vurdering av følgende momenter:

- Type overtredelse
- Overtredelsens grovhet
- Om bevillingshaver kan klandres for overtredelsen

- Hva som er gjort for å rette opp i forholdet
- Tidligere praktisering av bevillingen

Alt etter overtredelsens alvorlighet kan følgende reaksjoner bli aktuelt:

- Samtale/veiledning i regelverk
- Brev med oppklaring av regelverk
- Advarsel i form av prikktildeling
- Inndragning av bevilling

9.2 Prikkbelastningsordningen

Fra 01.01.16 gjelder en ny nasjonal prikkbelastningsordning for alle kommuner. De nye bestemmelsene finnes i alkoholforskriften kap.10.

Reglene utgjør til sammen et prikktildelingssystem, som gir retningslinjer for når en bevilling skal inndras, hvilken reaksjon som normalt skal velges og saksbehandlingen knyttet til dette.

Reglene innebærer at ulike typer brudd blir tildelt et visst antall prikker. Dersom det i løpet av to år blir tildelt 12 prikker, fører dette til en standardreaksjon på inndragning i én uke jf. alkoholforskriften § 10-2. Bruken av prikker innebærer en normering av overtredelsenes alvorlighetsgrad, som gjør det enkelt å differensiere mellom ulike typer overtredelser, samt å vekte ulike typer overtredelser i kombinasjon. Kommunen er forpliktet til å følge de anvisninger som følger av alkoholforskriften jf. Helsedirektoratets Rundskriv og veileder til alkoholforskriften.

Standardreaksjonen skal i utgangspunktet brukes i tilfeller der det er 12 prikker. Er det mer enn 12 prikker som ligger til grunn skal inndragningens lengde «økes tilsvarende». 12 ekstra prikker medfører dermed at inndragningens lengde øker med en uke.

For å skre en ensartet praksis, skal kommunen utmåle inndragningens lengde etter følgende skjema:

Antall prikker	Inndragningens lengde
1 prikk	1 dag
2-3 prikker	2 dager
4-5 prikker	3 dager
6-7 prikker	4 dager
8-9 prikker	5 dager
10-11 prikker	6 dager
12 prikker	7 dager

Standardreaksjonen er ment å være utgangspunktet i de tilfellene overtredelsene anses ligge innenfor normalområdet til hver overtredelsestype som ligger til grunn for inndragningen jf. alkoholforskriften § 10-3. Kommunen er forpliktet til å bruke standardreaksjonen, og det er verken anledning til å forkorte eller forlenge inndragningslengden med mindre det foreligger «svært skjerpene» eller «helt spesielle og svært formildende omstendigheter» jf. alkoholforskriften § 10-4.

Åtte prikker:

- Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år
- Brudd på bistasplikten
- Brudd på kravet om forsvarlig drift
- Hindring av kommunal kontroll

Fire prikker:

- Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler og
- skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av
- rusmidler
- Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk

To prikker:

- Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver ikke sørger for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist
- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet
- Gjentatt diskriminering

Én prikk:

- Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer
- Brudd på regler om skjenkemengde
- Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
- Gjester medtar alkohol ut av lokalet
- Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
- Brudd på reklameforbudet

- Andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjetten ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13

Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd. Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn. Ny opptjeningsperiode begynner å løpe etter siste overtredelsestidspunkt som omfattes av inndragningssaken. Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter eller svært skjerpene omstendigheter kan kommunen tildele færre eller fler prikker for en overtredelse, jf. alkoholforskriften § 10-4. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter øke lengden på inndragningen utover det som følger av alkoholforskriften § 10-2, jf. alkoholforskriften § 10-4. Kommunen skal sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om dette. Kommunen fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.

9.3 Brudd som ikke reguleres av prikkbelastningsordningen

En bevilling kan inndras dersom bevillingshaver ikke oppfylder sine forpliktelser etter alkoholloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne jf. alkoholloven § 1-8 første ledd. Det samme gjelder dersom det avdekkes gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet eller det skjer diskriminering jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

10. Referanser

- Lov av 2. juni 1989 nr.27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven)
- Forskrift av 8. juni 1997 2005 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften)
- Lov av 13. juni 1997 nr.55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven)
- Forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker, Eidsvoll kommune, Akershus (FOR 2013-04-30-1318)